

Spring 8 – Exodus 19:4 – Vliegen, vrijheid en veiligheid

- Lezing: Exodus 19:1-6

¹In de derde maand, op precies dezelfde dag dat ze uit Egypte waren weggetrokken, kwamen de Israëlieten in de Sinaiwoestijn. ²Ze waren vanuit Refidim verder getrokken en in de Sinaiwoestijn gekomen. Daar sloegen de Israëlieten hun kamp op, vlak bij de berg. ³Mozes ging de berg op, naar God. De HEER riep hem vanaf de berg toe: 'Zeg tegen het volk van Jakob, laat de kinderen van Israël weten: ⁴"Jullie hebben gezien hoe Ik ben opgetreden tegen Egypte, en hoe Ik je op adelaarsvleugels gedragen heb en je hier bij mij heb gebracht. ⁵Als je mijn woorden ter harte neemt en je aan het verbond met Mij houdt, zul je een kostbaar bezit voor Mij zijn, kostbaarder dan alle andere volken – want de hele aarde behoort Mij toe. ⁶Een koninkrijk van priesters zul je zijn, een heilig volk." Breng deze woorden aan de Israëlieten over.'

Preek

Lieve mensen,

Als je toch zou kunnen vliegen. Al eeuwenlang droomt de mens daarvan. Oude mythes over Icarus, die naar de zon vliegt. Jules Verne, die in allerlei toekomstfantasieën de kunst van het vliegen tekende en beschreef. Maar ook in de Bijbel. David in Psalm 139, als hij het heeft over de onmogelijkheid van vluchten voor God:

Slide: ⁹Al verhief ik mij op de vleugels van de dageraad,
al ging ik wonen voorbij de verste zee,
¹⁰ook daar zou uw hand mij leiden,
zou uw rechterhand mij vasthouden.

Als je toch zou kunnen vliegen. En dan niet opgepropt in een cabine met veel te weinig beenruimte. Maar dat je zelf je vleugels uitslaat. Dat moet toch wel de ultieme vrijheid zijn. En ultieme vrijheid, daar ben je als mens voor bedoeld!!

We sluiten vandaag het jaarthema af. Met de vraag: waar loopt het op uit? Wat is het doel?

Slide:

We begonnen bij de Bron. Engels: *Spring*. Water dat naar je toestroomt. God die in je leven wil zijn en je van alles wil voorzien.

En dan wordt het lente. Je komt tot bloei. De wereld wordt vernieuwd. De Geest blaast de seizoenen nieuw leven in. Mensen komen tot ontplooiing.

En dan waag je de sprong. Misschien zoals Gideon: een hink-stap-sprong. Of zoals de leerlingen. Vissers die alles laten vallen en achter Jezus aan gaan. Een sprong in het diepe?

Nee, het is geen sprong in het diepe. Het is meer een oor-sprong. Je komt terug bij je bestemming. Je gaat beantwoorden aan Gods bedoeling. Dat wat Hij altijd al voor mensen had bedoeld. Daar kom je dan terecht.

Aan het begin van de Bijbel lees je wat de bedoeling is. Als God voor het eerst tegen Adam en Eva gaat spreken.

Slide: ²⁸Hij zegende hen en zei tegen hen: 'Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en breng haar onder je gezag: heers over de vissen van de zee, over de vogels van de hemel en over alle dieren die op de aarde rondkruipen.' ²⁹Ook zei God: 'Hierbij geef Ik jullie alle zaaddragende planten en alle vruchtbomen op de aarde; dat zal jullie voedsel zijn. (Genesis 1)

Dat is ultieme vrijheid. God overziet het en is tevreden. Zeer goed! Zo is de mens bedoeld. Om de aarde te beheren en te bevolken. Om zijn vleugels uit te slaan. De boel te verkennen en te ontginnen. Ontplooï je vleugels en waag de sprong.

We weten dat dat fout gegaan is. En als we dat niet uit de Bijbel weten, dan zien we het wel om ons heen. Want zoals het nu is, zo kan het toch niet de bedoeling zijn. En dat klopt. Dat vertelt de Bijbel ook. De mens gaat de grens van God over en eet van een boom die niet voor hem bestemd is. En zomaar gaat er van alles stuk. Toch houdt God vast aan zijn bedoeling.

Dat zie je in onze tekst. Heel Genesis beschrijft hoe het mis gaat met de mensen. En uiteindelijk belandt het volk van God in ultieme onvrijheid: ze worden tot slaaf gemaakt in Egypte. Je kunt niet verder af zijn van de bedoeling van God. Hij wil jou, als mens, bevrijden van slavernij. Van verslaving. Hij wil echte vrijheid aan je geven.

En dat doet Hij dan ook! In de film 'the Prince of Egypt' zie je dat gebeuren. Een Bijbelse geschiedenis. En ook model voor alle bevrijding daarna! Exodus laat al zien hoe God straks vrijheid zal geven. Later, door Jezus. De lijnen worden al aan het begin van de Bijbel uitgezet.

En wat gebruikt onze Heer dan prachtige beeldspraak. Hij vergelijkt zichzelf met een adelaar, die zijn jongen leert vliegen. Beschermend vangt hij ze op als ze vermoeid zijn. Als ze dreigen te vallen duikt hij onder ze en draagt ze naar een hoge rots. Iedere poging om zelf te vliegen ondersteunt Hij. Hij is in de buurt en je kunt op hem rekenen. Zo is God.

Het beeld is prachtig verwoord en op muziek gezet door Huub Oosterhuis. Laten we daar even naar luisteren. In een uitvoering door zijn dochter Trijntje:

<https://www.youtube.com/watch?v=aP8i2-gQZrl> (tijdens het luisteren onderstaande tekst beamen en daarna ook nog laten staan tijdens de eerste alinea van het vervolg van de preek)

Slide: *Die mij droeg op adelaarsvleugels,
die mij hebt geworpen in de ruimte,
en als ik krijsend viel, mij ondervangen
met uw wieken en weer opgegooid,
totdat ik vliegen kon op eigen kracht.*

Want dat is de bedoeling. Die laatste zin. Dat je vliegen kan op eigen kracht. Dat je je ontplooit en ultieme vrijheid ervaart. God bevrijdt zijn volk in Exodus. En Hij doet dat opnieuw en veel dieper met Goede vrijdag en Pasen. Met als doel dat je gaat leven. Zoals Trees het zo mooi verwoordde vorige week: dat Jezus ook verrijst, opstaat in jou! Je bent bedoeld om te vliegen.

Concreet betekent dat, dat je niet op het nest blijft hangen. Zoals Adam en Eva niet bedoeld waren om in de hof van Eden te blijven. Ook voor de zondeval al niet. Ze moesten *de hele aarde* onder hun gezag brengen. Zo is het nog steeds. Jezus stuurt je er op uit. Laat maar zien wie Ik ben aan de mensen om je heen!! Wat dat betreft is de bedoeling van God niet veranderd. Jij, als mens, mag zijn aanwezigheid waarmaken. Alsof Jezus zelf nog rondwandelt. Zijn handen, zijn voeten. Zijn hart laten spreken. Daar geeft God je alle ruimte en vrijheid in.

In het beeld van de adelaar komt alles samen. Omdat de ouders dichtbij blijven, durft het jong te vliegen. De Bron blijft dicht bij je. Waar je ook gaat. Je hemelse Vader is nooit ver weg. En als je eens valt. Als je vleugels zwaar worden en je hoofd moe. Dan is Jezus daar als vangnet. En de Geest vernieuwt je kracht. Zoals Hij belooft in Jesaja 40. Als het volk zich afvraagt of God hen niet in de steek gelaten heeft. Dan is zijn het antwoord van de profeet:

Slide: ²⁸Weet je het niet? Heb je het niet gehoord?
Een eeuwige God is de HEER,
schepper van de einden der aarde.
Hij wordt niet moe, Hij raakt niet uitgeput,
zijn inzicht is niet te doorgronden.
²⁹Hij geeft de vermoeide kracht,
de machteloze geeft Hij macht in overvloed.
³⁰Jongens worden moe en raken uitgeput,
zelfs jonge mannen struikelen,

³¹maar wie hoopt op de HEER krijgt nieuwe kracht:
hij slaat zijn vleugels uit als een adelaar,
hij loopt, maar wordt niet moe,
hij rent, maar raakt niet uitgeput.

Wie put uit de Bron en droomt van een nieuwe lente; die waagt de sprong ... en slaat zijn vleugels uit.

Amen